

zö tisztségekre

előnyöket biz-
k. Az épületek
rzsére delegált
alatt épületről-
tehetetlen volt
vatalos szemé-
bemenni, sőt

ewerks-Zeitung
mesterek meg-
vette. Megszó-
izonyítva, hogy
ehetséges is —
a kellő nyug-
ami balesetbiz-
t bizonyítékot,
őrzést a mun-
erannyi súlyos
ekben, ahol az
lügyelőkre van
ár a megfelelő
tehet egyebet,
olt ezen kinő-

1906

KÖZLEMÉNYEK

1906

□ KIADJA AZ IPARTESTÜLET, BUDAPEST, VIII., NÉMET-UTCA 22 □

52. SZÁM SZERKESZTŐ: SZIKLAI ZSIGMOND ÉPÍTŐ MESTER OKTÓBER 19

Telefonunk 87—08.

**Tisztességes munkaadó a zárlat alatt segédek-
kel nem dolgozik!**

**Csak kis időre tartsunk még össze! A siker el
nem marad!**

Figyelmeztetés! A kőmíves segédek azon hireszteléssel, hogy a zárlatnak vége, ajánlkoznak a munkára. Addig, míg a munkafeltételek elfogadására és betartására biztosítékot nem szerezhetünk, a segédek munkába állítani annyi, mint a kizárást cserbe hagyni, elárulni! Ily eljárással az eddigi áldozatokat teszszük haszontalanná. Mert a segédek vezetőségek szemhunyorítására tavaszkor újból megkezdik a sztrájkot. Amint hogy szombati gyűlésükön elhatározták!

Senki föl ne üljön a szép szavaknak!

Ha a segédek megkezdték a harcot alattomosan, nekünk azt nyíltan sikerrel kell befejeznünk!

Várja be mindenki az intézőség határozatát!

Békéltető eljárás. A IV. kerületi elüljáróság utasításából dr. *Horváth* János iparhatósági biztos csütörtökön d. u. 4 órára az iparrestület helyiségébe békéltető eljárást hívott össze, melyen a munkaadókat *Jakabffy* Ferenc elnök, dr. Erős Sándor és Horváth József alelnökök, Biró Gyula, Kunfalvy Nándor, Mann József, Schomann Antal és Sziklai Zsigmond urak, a kőmívessegédek Mukdricza József, Czvián Ferenc, Stefkovics Sándor, Wainz Ferenc, Bredár Lajos és Váczi József képviselték.

Elnöknek felszólítására a mesterek képviselőjében *Jakabffy* Ferenc iparrestületi elnök előadta, hogy az építő- és kőmíves-mes-

terek kőmivességéiket azért bocsájtották el, mert ezek a kereskedelmi miniszterium előtt kötött szerződésnek több pontját megszegették, különösen a munkán biztosított szorgalom kifejtését és a munkaadó rendelkezési jogát tagadták meg. Ezért a munkaadók szeptember 14-én megállapították azon munkamennyiséget, melyet a segédektől jövőben megkövetelnek. Ezt a munkások szervezete nem fogadta el s a dolgozni akaró segédeket a munkáról elkergette. Ez volt a munka beszüntetés oka.

A segédek részéről *Mujdricza* József előadta, hogy a segédek csak most értesültek a kizárás okáról. Ezt eddig nem is tudták. Ők a kötött szerződék föntartás követelik és annak megtartását ígérik a segédek részéről.

Jakabffy Ferenc erre kijelentette, hogy az építő- és kőmivestesterek az ácsok nélkül az egyezség fölött nem tárgyalhatnak és az összes munkanemekben megkövetelendő teljesítmény most áll kidolgozás alatt.

Minthogy elnök az előadottak alapján mai napon az egyezség megkötésére alapot nem lát, azzal rekesztette be az ülést, hogy mindegyik fél tárgyalja az ügyet s ha valamely fél újabb egyeztetést fog kérni, újabb ülést fog összehívni.

A fentiek kapcsán a következőkről értesítjük a t. tagtársakat:
A kőművessegédek kizárása tárgyában mai napon hivatalból megindított békéltetési tárgyaláson az építőmesterek kiküldöttjei kijelentették, hogy ők szolidaritást vállaltak az ácsmesterekkel s így tárgyalásba csak azon elvi alapon bocsátkozhatnak, ha az ácsmunkások az ácsmesterekkel megegyeztek. Miután a munkás-kiküldöttek részéről erre megnyugtató választ nem kaptak, a tárgyalás eredmény nélkül ért véget. A segédek azonban ennek dacára kérték az iparhatósági biztost, hogy hasson oda, miszerint a tárgyalásokat negyvennyolc órán belül megújíthassák és befejezhetőek. A Magyar Építőmesterek Szövetkezete a mai napon tartott ülésén megnyugvással konstataulta, hogy a szövetkezet tagjai a zárlatot szigorúan betartják, sőt a szövetkezeten kívül álló kisebb mesterek is szigorúan ragaszkodnak az ipartestület abbeli határozatához, hogy a zárlat megtörése tisztességtelen cselekmény. Eddig csak egy-két esetben történt visszaélés, melylyel szemben a retorzió megtörtént és történni fog.

Kőfaragók mozgalma. A kőfaragó-segédek f. hó 15-én reggel Mayer István márvány-iparosnak memorandumot adtak át s mert ez az eleje terjesztett egyezséget azonnal alá nem írta, bojkottba léptek s a dolgozni akaró néhány segédet veszélyes fenyegetéssel elűzték a munkáról. A kőfaragó szakosztály Gerenday Béla elnöklete alatt ma tárgyalta az ügyet és azon föltétel alatt, hogy a bojkottáló segédek azonnal visszamennek Mayer Istvánhoz, a segédek egy-néhány követelését jóváhagyta és elfogadta.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet kizárásunkért.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet mű- és középítési szakosztálya Ney Béla miniszteri tanácsos elnöklete alatt hétfőn — e hó 15-én — ülést tartott. Napirend előtt Ullmann Gyula műépítész szólalt fel, aki tüzetes megokolással a következő indítványt terjesztette a szakosztály elé: Mondja ki a szakosztály, hogy az építőiparban jelenleg dúló bérharcban, minthogy nem bér-, hanem tisztán hatalmi kérdésről van szó, az építőmesterekkel abszolút szolidaritást vállal és küldjön ki egy háromtagu bizottságot, amely megszerkesztvén ezt a nyilatkozatot, a jövő hétfői szakosztály ülése elé terjesztené. Az indítványt egyhangulag elfogadták és a bizottság tagjaivá választották az indítványozón kívül Nagy Virgil műépítést, műegyetemi rendes tanárt és Tőry Emil műépítést, műegyetemi nyilvános rendk. tanárt.

Mint a fenti indítvány sorából látjuk, a tervező építészek idejekorán belátják, hogy az ő érdekeik azonosak a mi érdekeinkkel. Jól tudják, hogy ha a munkások örökös féktelenkedéseinek nem vetünk egyesült erővel gátat, akkor a magyar építőipar előbb-utóbb olyan válságos helyzetbe jut, hogy annak a visszahatását a tervező építészek is ép oly károsan érzik meg, mint mi, az építőmunkások önkényeskedéseinek közvetlenebbül kitétt többi műszaki tényezők: az építő- és kőműves mesterek.

Miután a Mérnök- és Építész-Egylet fenti határozata értelmében a legközelebbi hétfőn tartandó szakosztályi ülésén fog munkazárlatunk ügyében — a kiküldött bizottság javaslata alapján — véglegesen állást foglalni: felkérjük mindazon tagjainkat, akik a Mérnök- és Építész-Egyletnek is tagjai, hogy a f. hó 22-én este a mérnök-egyesületben tartandó szakosztályi ülésen okvetlenül megjelenni sziveskedjenek.

Érdekes kis furcsaságot hozott az Ipartestületünknek a posta. A *Magyar Lakatosmesterek Lapját* gondoljuk. Ez az új ujság vezető helyén a mi munkazárletunkkal foglalkozik és kollegiálatlan hangon — egyebek között — *a következőket írja:*

„A budapesti építőmesterek hosszas előcsatározások után, *dacára a közöttük és a munkásaik között fennálló szerződésnek*, kimondották munkásaikkal szemben a munkazárletot. Okul hozzák fel erre a munkások amerikai bojkottjait, a szakszervezet izgatásait stb., a munkások viszont szerződészegésről panaszkodnak. Nincs jogunk bírálathoz bocsájtkozni a fölött, kinek van igaza, hiszen nagyon jól tudjuk, hogy egyik fél sem tud túlzott panaszok nélkül elleni“.

Majd ezt írja:

„A munkaadók pedig fölötté sokat panaszkodnak, még olyat is egymásra fognak az érdekeltek, amelynek válótlanságáról mindkét fél meg van győződve“.

A következő helyen ez áll:

„Az építőmesterek nem vehetik zokon, hogy a többi iparosok nem csatlakoznak most hozzájuk, mert ők sohasem respektálták amazoknak munkásaikkal szemben kifejtett küzdelmeit.

Vissza tud még a lakatosság emlékezni a három év előtti munkazárletra, amikor is az építőmesterek valósággal ellenséges indulatot mutattak a lakatosmesterek iránt.

Nézzük, hogy állunk velük ma! Talán másképp gondolkoznak, másként tesznek ezek az urak most velünk, mint négy esztendeje? Nem! Ők ma is a régiek, ők valósággal dühöngéssel látják azt, hogy a különböző iparágak szövetségeket alkotva tömörülnek és szerződésre lépve munkásaikkal, védekeznek a bárhonnán, tehát az ő tőlük jövő támadások ellen is.

Miért nem igyekeztek ők segélyünkre lenni az országos építőiparosok szövetségének megalkotásában? Miért rontják ők az egyes iparágak munkárait, miért tart közülök akárhány lakatos, asztalos, stb. műhelyt? Miért szögeztetnek ők kontárokkal, meg asztalosokkal lakatos munkákat?

Az ember elképed erre az eszmefuttatásra. Önkéntelenül azt képzei, hogy bizonyára a lakatossegédek szakegyletének a titkára írja a mesterek lapjába a vezércikkeket. Mert, hogy munkaadó mesterek beszéljenek így . . . ?

S ezekkel a mesterekkel akartunk mi közös szerződésre lépni!

Hörcher János tagtársunknál (Hörcher és Tsa cég, V., Honvéd-utca 14. Telefon: 37—45) körülbelül 1500 m. De Bruyn-rendszerű *válaszfal-gipsztábla* van készletben. Figyelmeztetjük azon tagtársainkat, akik jelenleg válaszfalakat készítenek, hogy munkáiknál e gipsztáblákat már azért is alkalmazni sziveskedjenek, mert ilyen gipsztáblákkal készíthető válaszfalakat tanoncok is tudnak csinálni,

inknek a posta.
Ez az új ujság
és kollegiálatlan

tán, dacára a kö-
tött munkásaikkal
sok amerikai boj-
szerződészegésről
kinek van igaza,
zok nélkül ellenni“.

g olyat is egymásra
meg van győződve“.

parosok nem csat-
mazoknak munká-

ötti munkazárlatra,
mutattak a lakatos-

olkoznak, másként
Nem! Ők ma is a
különböző iparágak
munkásaikkal, véde-
is.

gos építőiparosok
iparágak munka-
műhelyt? Miért
munkákat?

nkéntelenül azt
ténék a titkára
ogy munkaadó

erződésre lépni!

g, V., Honvéd-
ruyn-rendszerű
k azon tagtár-
munkáiknál e
nek, mert ilyen
udnak csinálni,

a munka pedig gyorsan megy és a fal rövid idő alatt teljesen száraz lesz.

Kőművesegédeket azonban még e gipszválaszfalak készítésénél sem szabad alkalmazni.

Törvényjavaslat a munkásoknak betegség és balesetre való biztosításáról.

(Ismereti Sziklai Zsigmond építőmester.)

Ugy az ideiglenes, mint a végleges járadék megállapításához szükséges, hogy a kerületi, illetve orsz. bizt. pénztár igazgatósági tagok $\frac{1}{3}$ -a jelen legyen; ha e szám nincs meg, 8 nap után az igazgatóság semmi létszámhoz nincs kötve és dönthet; ekkor egyben a kártalanítás mérve felett is határoz, mely határozat ellen a kézbesítéstől számított 14 napon belül a választott bírósághoz felebezésnek van helye. Ha a sérült halála csak utólagosan áll be, úgy azt 6 hónapon belül be kell jelenteni, de legkésőbb 2 évvel a baleset megtörténte után, mire az igény újból megállapíttatik. Ha az orsz. biztosító pénztár igazgatósága a kártalanítási igényt meg nem állapítja, úgy ezen határozat ellen az illetékes ker. pénztárnál a felebezés 3 hónapon belül benyújtandó. A munkaadók tartoznak az igény megállapításához szükséges adatokat beszolgáltatni, ellenkező esetben azok az ő költségükön a pénztár által beszereztetnek.

A járadék felvétele a községi elöljáróság életbenléti bizonyítványa alapján történik. Kifizetett járadék semmiesetre sem követelhető vissza. Aki járadékát 1 éven át fel nem veszi, 6 hónapon belül igazolnia kell az akadályt, különben igényjogát elveszti. A járadékot élvező kérheti állapotának megvizsgálattása alapján, hogy járadéka fölemelendő, az igazgatóságnak felhívására pedig tartozik magát új vizsgálatnak alávetni, különben igényjogát elveszti; az ily alapon hozott határozat is megfölebbezhető. A járadék élvezetének joga szünetel, ha a jogosult 1 hónapnál további időre elzáratik, ha 1 éven túl állandóan külföldön tartózkodik, addig mig ott marad; de ha 1 évig külföldön tartózkodott és a pénztárnál tartózkodási helyét idejében be nem jelentette, de e mulasztást 1 hónapon belül pótolja, úgy a visszatartott járadékot utólag megkapja.

Ha a munkaképesség csak részletesen csökkent, úgy hogy a

teljes kártalanítási összeg 20%-át meg nem haladja, igényjogsult kérheti, hogy neki a járadék tőkeösszege kifizettség, ami azonban csak akkor történhetik meg, ha kérvényét az illetékességi község előljárósága pártolja. Ha az illető az összeggel nincs megelégedve, miután az igazgatóság e határozata ellen fölbbezésnek nincs helye, tovább is járadékát élvezi.

A biztosítottaknak e törvényen alapuló jogaik sem át nem ruházhatók, sem el nem zálogosíthatók, sem le nem foglalhatók, kivéven az eltartás címén követelt összegeket.

A munkásbiztosítást az országos munkásbetegsegélyző és balesetbiztosító pénztár teljesíti, székhelye Budapest. Szerve a kerületi munkásbiztosító pénztárak, melyek úgy a betegség, mint a balesetek helyi szervei, — és a vállalati betegsegély pénztárak.

Az országos munkás betegsegélyző és balesetbiztosító pénztár célja:

1. a munkásoknak a kerületi munkásbiztosító pénztárak, valamint a vállalati betegsegélyző pénztárak közvetítésével betegség esetére a kölcsönösség elve alapján való biztosítása;

2. a betegség esetére való biztosítással járó terhek aránylagos megosztása a munkaadók és munkások között, a biztosítási járulékoknak a szükségletekhez mért országos és helyenkinti aránylagos megállapítása útján;

3. a biztosított pénztári tagok segélyezésének országosan egységes elvek és módok szerint való rendezése;

4. közös orvosok alkalmazásának, valamint a gyógyszerek és gyógyászati eszközök szállítása iránti közös megegyezéseknek előmozdítása s általában az orvosi, gyógyszerügyi és kórházi ügy rendezése;

5. a biztosított munkások számára kórházak, rendelőintézetek, gyógy- és üdülőhelyekről való gondoskodás;

6. tartalékalap gyűjtése a rendkívüli körülmények által okozott betegsegélyezési kiadások fedezésére;

7. a jelen törvény szerint balesetbiztosítási kötelezettség alá eső munkásoknak a kerületi munkásbiztosító pénztárak közvetítésével baleset esetére a kölcsönösség elve alapján való biztosítása;

8. tartalékalap gyűjtése a baleseti járulékoknak részbeni fedezésére;

9. az országos munkásbetegsegélyző és balesetbiztosítási pénztári, valamint a kerületi munkásbiztosító pénztári alkalmazottak szolgálati viszonyának és nyugdíjügyének rendezése.

(Folytatása következik.)